

FOGLALAT: Magyarország (kinevezés és nemesítés; pesti vásártudósítás; különféle; nádornék intézélátogatása; zalamegyei légtűnemény; Pannonia keresztül jött a Vaskapun; körmeneti és lemergi tudósítás; magy. tud. társ.; somogyi löverseny.) Portugália (a' lázongás növekedni látszik; elfogatások.) Spanyolország (cortesgyűlési viták; Calatrava kormányzati fölvilágosítása; hírlap-eltöltés; sajtókorlátozó parancsok; hadi hírek; Espartero Madridban; az ellenség visszavonta magát a fővárostul; a' rosasi útközetről szóló tudósítása Vigonak 's a' t.) Anglia (a' választások sükere 's legujabb állása; a' királyné elhatározottsága 's a' t.) Franciaország (tuilleriai ebéd; fr. hírlapi hazugság; különféle.) Olaszország. Németország. Eleggylir. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizálás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. felsége f. é. aug. 12ki határozatában Kolbay József hitfudomány-tanítót szepesi valóságos; aug. 18ki rendeletében pedig Tordy István bicsai lelkész, és Sztarek Lajos zsolnai árvaház-igazgatót nyitrai tiszt-beli kanonokokká nevezni; 's aug. 14ki végzetében Lettinger Antal Ferdinánd fng lovas ezredbeli századost, címeres nemességgel díjmentesen fölrüházni méltóztatott.

Vásárinkról már darabideig folyvást rossz hírharangot kelle kongatnunk, 's valóban a' mostan mult János fővételi sokadalom sem igen szolgáltata kiméltre okot, mert általánosan véve, az adásvevést ismét léhának kell mondanunk, noha némelly egyes részletekben kedvezőbb vala, mint a' mult Medárdnapi, minek okát az egyetemi 's világszertei pénz bajon kívül leginkább azon körülményben kereshetni, hogy a' szigorú teletetés, marhadög, 's egyéb csapások által pénzükből kifogyott gazdák, sőt földbirtokosak is, még mindig lapos erszényről kénytelenek panaszkodni, mivel a' hideg tavasz annyira elkésetté a' gabna-érést 's aratást, hogy csak igen keveset lehet mindedig nyomtatniok, mit pedig inkább élelemre mint eladásra valának kénytelenek fordítani. Egyébiránt honi gazdaságunk 's iparunk egyik fő ága, a' gyapju, csakugyan mégis több vevőre talált most, mint a' mult vásáron, 's majdminden faja magasb áron kelt, mintegy 40ezer mázsa 60bul; a' közönséges egy és két nyiretűt mohón vásárlák az olasz és strassburgi gyapjukereskedők össze. A' középfinom 5—10 emelkedett a' vásár fogyta felé. És így már most annyival inkább remélhetnek minden jót honi gyapjutermesztőink, mivel külföldről is folyvást kedvezőbb hírek érkeznek, nem csak a' gyapjukeletéről, hanem az egész kereskedési pangás napenkénti csökkenéséről; Amerika pedig rendesen kezdi fizetgetni ter- tozását, minek üdvös következményit Angliában már érzik, 's rövid idő múlva honi kereskedésünk is hihetőleg tapasztalandja. A' repce- 's lenmagolajt valamennyire csökkent áron vásárlák; a' ló-tehén- 's ökröbőr ára ellenben jóval magasbra szökött. — Bor, pálinka, méz, gubacs, rongy nem igen kelt, de a' közönséges posztó, vászon, fagygyu, 's kender jó áron. — Mind ezt bővebben mai Értesítőnk magyarázza. — E' körülmények jobbadán az ugynevezett nagyvásárra levén alkalmazhatók, a' kis v. galog vásárról annyit mondhatunk, hogy igen élénk volt minden tekintetben. Ut- czáink reggeltől estig telve valának szorgoskodva siető kisvárosi ke- reskedőkkel, a' cifra 's pipereboltokra kíváncsi kedvűleg kandiká- ló szépekkel, 's fontos tervredős arculag komolyan ballagó gaz- dákkal; 's e' tömördek embert csak egy czél izgatá: vevés vagy mulatás. Valamint az elsőt, ugy ez utóbbit is teljes mértékű kény- nyel és kéjjel üzheték; mert a' vásártéren nappal kiki legfeszültebb 's kicsapongóbb vagy különczködőbb kíváncsi is minden tekintetben ki- elégíthető, este pedig legalább egy óraig tanakodhatott 's divánkozhat- tott, míg meghatározhatá, hol mulassa magát. E'gyfelől nemzeti szin- házunk inte, 's ugyan, ki tudott volna intésinek ellenállani? De sbbha nemfért ám annyi ember, mennyi bemenni törekvők, 's így a' kün- maradtak aztán megoszlottak a' pesti 's budai német színházak közt, vagy Budán Gautier eszéki polgár kötel- 's lovagművész mutató- ványait, Polito állatseregletét 's a' t. szemléltették. — Tétén, Győr megyében, aug. 15én az ágostai vallásuk szokott évi kerületi fő- gyűlést tartván, egyszersmind Kis János superintendens főpásztor- kodása századnegyedét egyszerű csöndes méltósággal ünneplék.

KÜLÖNFÉLE. Nádornék ő cs. kir. fngsége m. h. 24én, Wür- temberg Henriette fons. anyja kíséretében, a' budai irstalms szer- zet kórházát; 25én pedig Thurn 's Taxis grófnéval a' pesti orthopaedi gyógyintézetet tisztelé meg látogatásával. — Mihályán, (Zala me- gyében) július 19ikén éjjel 10 $\frac{1}{2}$ órakor a' csabrandeki és Sü- meg közti hegy fölött, nyugatról keletnek, iszonyu moraj 's zúgás közt, tűzszlop vonult el az égen, 's a' Bakonyban kétszeres dur- ranattal tűnt el. Atvonulta közben annyira megvilágítá a' láthatárt, hogy a' szabadban mindenütt kényelmesen lehet olvasni. Az egy- mást érő 's algyurobajhoz hasonló durranatoktól megrémült kutyák 's macskák ugatva 's nyávogva futkostak szerte; a' föld megrándult, 's még a' sümegi ablakok is recsegték rámaikban. — Kramer József budai város- orvos m. h. 14én meghalálozott. 1835ben, mint or- vossá léte 50ik évében, a' m. k. tud. egyetemnél másodszer kapá meg az orvossá-avattatási oklevelet. — Az eddig Galacz és Skela-Gladova közt állomásozott „Pannonia“ gőzöst minden pillanatban várjuk. A' Vaskapun szerencsésen keresztül jött, 's így ez az első gőzös, melly ez utat fölfelé megpróbálta. — Batthyány Fülöp hg körmeneti gyönyörű kertjében egy 80 éves „Aloe agave americana“ virít. E' szép növény két ölnyi magosságu 's ezernél több bimbóval diszolg. E' ritka tünemény nagy figyelmet gerjeszt a' fűvészet- kedvelők közt. — Lembergi hírek szerint, aug. 20ról, az ottani vidéken az aratás igen kedvező időjárásban jutha véghez, 's a' gabona nagy részét már biztos földel alá takaríták. Az aratást, egészben véve

jól gyümölcsözöttnek mondhatni, ámbár a' tavalyi kijelégítőbb vala. Legjobban fizettek a' téli gabonafajak, 's ezek közt főleg a' tiszta- buza; a' burgonya pedig, ha meleg leend az ősz, igen bőven for- jutalmazni. Számos év óta nem termett annyi len, mint most. Egyébiránt a' gabona- 's pálinka- kereskedésben tespedő hanyagság uralkodik. — Saragorában az augusztusi vásárra 6700 ökröt 's 340 borjut hajtottak. A' besszarábai ökr darabja 13—14 aranyon kelt el, 's az eladók minden darabon 1 $\frac{1}{2}$ aranyot nyertek. Az el nem kelt marhákat nagyobb részt Ollmützbe hajták. A' teheneken vesztének a' moldvaiak, mert párját, noha nekik a' vámmal együtt 13 aranyba került, 12 aranyon adhaták el. A' lovakat igen keresék, mivel csak nagyon kevés jó jelent meg a' vásáron. — Csteni Prokesch cs. kir. követ Athenben, fényes készülekkel várja János fngtet, ki Odes- sából f. hónapban induland valamelyik gőzösfunkón Athenébe.

MAGYAR TUDOS TÁRSASÁG kisgyűlése aug. 13. I. Bárány Ágoston l. t. a' nagy szótár' készületei' számára a' magyar és török nyelvben előforduló rokon hangú és jelentésű szavak gyűjteményét küldé be. II. Egy a' Tudománytár' számára beadott törvénytudományi értekezés vizs- gálat alá bocsátott. III. Schedel Ferencz titoknok és Pólya József l. tag' előadásokra Cuvier' állatországa 2dik szakasza Vajda Péter által fordítva; úgy dr. Vallas Antal' kézírata: Felsőbb egyenetlek egy is- mérettel. Györy Sándor r. és Vásárhelyi Pál l. tagok' javáló véle- ményökre ajánlatotl nyomtatásra a' nagy gyűlésnek. IV. Egy arithme- tici munkáról nem egyezvén meg a' bírálók' véleményei, az egy har- madik vizsgálónak adottot ki; egy szépliteraturai munka pedig a' vé- leményadók' egyértelmű ítélete' következtésében nyomtatástól elmoz- dítot. — Aug. 28d. tartott kisgyűlésében a' társaság a' megkoszorúzan- dó pályairatok' ügyével foglalkozott. Ugyan akkor I. Egy törvénytudo- mányi értekezés az illető bíráló' előadásához képest el nem fogadtván, szerzőjének visszaadott. II. Szász Károly r. t. által gyűjtött törvény- tudományi műszavak az illető szerkesztőnek adattak át a' társaság' tör- vénytud. műszótárába sorozás végett. III. A' könyvtár' számára követ- kező ajándékokat adott be a' titoknok: a) Egy pillanat a' dézmákra. Hollók Imre által, Rozsnyón 1837. b) Parthenon. Hd. kötet, Ormos Lászlótól. Sáros-Patak 1837. c) Slavoniaról, mint Magyarországnak alkotmányos részéről, Podhradecky Józseftől, Buda 1837, és ugyanat- tól: Romanorum principum effigies a' Joanne Hutichio confecti, aucta et castigata, opera Joannis Sambuci. d) Haiszler Görög' orvosi munkája, Hd. darab, Ruszprém 1837. Kolosváry Sándor l. tagtól. IV. A' pénz- gyűjteményt Ruchietl Miklós hat darab régi pénzzel nevelte.

Aug. 29én a' társaság a' közhasznu tudományos könyvtár' ügyé- ben tanácskozott. Ugyan ekkor a' tudománytár' számára két philosophiai értekezés, külön ny. mtatásul pedig egy természettudományi, egy dra- maticai, 's egy hadtudományi kézirat nyújtván be, azok szokott mód szer- rint bírálat alá bocsátattak.

Aug. 30kán a' játékszini küldöttség' jelentése terjesztett elő annak a' mult academiái évbeli munkálkodásairól; 's némelly előkészü- letek a' nagy gyűlésre fejeztettek be. A' könyvtár' számára Edvi Illés Pál l. t. „Gyónók' katekizmus“ című legujabb munkáját (Pest, 1837.) nyújtotta be.

A' MAGYAR TUDOS TÁRSASÁG' játékszini küldöttsége' munkálatairól negyedik értesítés. — A' küldöttségnek Róthkrepl Gábor l. t. jegy- zősége mellett folyó évi februar' 20kától fogva mostanig tartott hat ülés- sében a' következő színműveket fogadta el: 1. A' király Ludason, ered. vígját. 5. felv. Gaaltól. 2. Fialat házások, ered. vígj. 3. felv. Csató Páltól. 3. Monaldeschi, szomorúját. 3. felv. Dumastól, ford. Havi. 4. Gyámság, vígját. 2. felv. Gerle és Horn után Ecsedi Gyul. Az elfogadottak közül eddig kettő fordult meg a' színpadon. — Ismétel- tetik, hogy mind ezen, mind a' régebben hirdett színművek leír- tás végett bármely színész társaságnak kiadának a' m. t. társaság' levéltárából. Pesten, a' kisgyűlésből, aug. 30. 1837. D. Schedel Ferencz, titoknok.

SOMOGYI VERSENY

Aug. 16kán delután két órakor volt az első löverseny illy rend- del: 1. első versenye az adózóknak 60 és 20 pfrta 2. ang. m. f. in- dultak többen: Berta Sámuel aszalói adózónak 6. e. pej kanczája Rózsa első nyertes, Biró Sándor ugyan aszalói adózónak 6. e. pej kanczája Abler második nyertes. — 2. 60 ar. díj 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. ism. 3e. 90,—4e. 110,—5e. 115—6e. és id. 119 ft. k. 2 fonttal kevesebb id. lo- vak 5 fonttal több teherrel. — a) Csapody Pál urnak 3e. f. v. sz. m. Milord apj. Y Election, any. Miss, 3. 2. b) Czindery László urnak 4e f. v. sp. k. Babecka, ap. Murphy, an. Csinos 2. — visszahu- zatott. 3) Festetics Mihály grófnak Estrella 3e. f. v. sp. kan. ap. Murphy; any. Helena l. és így nyertes — első ízben 5. másod íz- ben 3' 50" — 3. Ötödik versenye az adózóknak 25 és 15 pfrta 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. Biró Sándor aszalói adózónak fent irt k. első nyertes. — Szakács Gergely jakói adózónak Barna nevű paripája másod nyer- tes. — 5. Külön verseny 10 ar. tét. füss v. fizess 2 ang. mf. a) Dö- ry Imre urnak Rozina ne ü f. v. sp. k. ap. Murphy, any. Rózsa 125 font- tal lovagolta báró Venkheim Victor 's nyertes lón. b) Festetics Ge- z a grófnak 3e. f. v. p. k. Piczike ellen; ap. Murphy; any. Mary. mel- lyet tulajdonosa lovaglott — 5' 30." — 6) külön verseny 25 ar. tét. fele bánat 1 $\frac{1}{2}$ ang. mérföldet 90 fonttal. a) Csapody Pál urnak 3e. f. v. s. f. Marbeck ap. Murphy, anyja Marbeck első és így nyertes 3' 30". b) Czindery László urnak f. v. p. k. Marianne ap. Murphy ar. Csinos. — 7) külön verseny 25 ar. füss v. fizess 2 ang. mf. 105

font. angol lovasok: a) Czindery László urnak 4e. sp. k. Babi-
ecka b) Festetics Miklós grófnak 4e. p. k. Rebecca, derék futás,
a' bíró kétesnek jelenté azt, minthogy mindketten olly egyszerre értek a'
nyerőponthoz, hogy különiséget köztük nem tehetett; a' tulajdonosak új
futásban egyeztek meg, ekkor Rebecca győzött 5' 20" 8) külön fo-
gadás 5 ar. 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. a) Venkheim Victor bárónak id. f. v. sz. p.
Jack nyertes lön, lovagolta tulajdonosa 3' 32". b) Festetics Miklós
gróf 4e. sp. m. Rummelpuff ap. Murhpy an. Queen. — lovagolta Feste-
tics Gejza gróf. — 9) Külön fogadás 10 ar. 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. Feste-
tics Miklós gróf lovagolta Utolsó nevű pej kanczáját 's nyertes lön
5' 23". Illés Ferencz úr ellen, ki ugyan Festetics grófnak Gustus ne-
vű kanczáját lovagolta. —

Augustus 16án délután 2 óraker volt a' 2dik verseny um: 1):
második versenye az adózónak 1 $\frac{1}{2}$ ang. m. 50 és 25 p. for. jutal. Szabó
József eddei adózónak Fecske nevű 9e. k. első nyertes; Magyar
János gamási adózónak Csillag nevű 6e. p. 2ik nyertes. 2) Ötven ar.
dij minden nemtehi v. lóra, bárki tulajdona 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. teher mint a' 69 ar.
dijnál: — a) Csapody Pál urnak s. k. Marbeck első és így nyertes,
4' — b) Festetics Miklós grófnak p. k. Rebecca ellen. 3) Czindery
dij 10 ar. 1 $\frac{1}{2}$ mf. árendások, cselédek s. a' t. számokra, indultak több-
ben, Vörös János Eszterházy hgnek fűredi csösze lön nyertes,
4e. fekete kanczáján. 4' — 4) külön verseny 20 ar. füss v. fizess
1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. magyar lovasok a) Czindery László urnak 3e. f. v. p. k.
Marianne v. h. 's így b) Festetics Miklós grófnak 3e. s. p. k. Estrella ma-
gajárta körül a' pályát. 5) Külön verseny 10 ar. tét. füss v. fizess
90 font, magyar lovasok, teher különég nélkül: — a) Csapody Pál ur-
nak 4e. sz. k. Bogács kitört b) Czindery László urnak 3e. p. k. Nyalka.
2ik — c) Festetics Miklós grófnak 4. e. p. k. Utolsó lön nyertes 3' 40"
alatt. — 6) Külön verseny 10 ar. tét, fele bánat 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. 90 font.
a) Csapody Pál urnak sz. m. Mylord. 16 3' 38." b) Festetics Miklós
gróf p. h. Piczike. 2ik — c) Czindery László urnak sz. k. Moekos. 3ik.

7) Főispáni díj 50 és 30 pengő fra szegényebb sorsa cu-
rialis nemesek számára adta Mérey Sándor úr somogyi főispán. Indul-
tak hárman, kik közt Szita Ferencz osztopányi nemes sárga k. első —
Király Lajos nemes Dédi curialista fekete k. másod nyertes lön. — 8)
Tréfa futás apróbb (poni) paripákon indultak hatan u: m: Festetics Dié-
nes, — gr. Festetics Gejza — gr. Festetics Miklós. — gr. Keglevics
Gejza — Somssich Pál — és báró Venkheim Victor. — Kik közt Feste-
tics Miklós gróf első és Somssich Pál úr másodnyertes. — 4' —

Augustus 17én délután 2 óraker volt a' 3dik verseny: u: m.:
1) Harmadik versenye az adózónak, 40 és 20 pengő fra 1 $\frac{1}{2}$ ang.
mf. indultak többen, kik közt Nagy József m. egresi adózónak 8 esz.
sárga k. első nyertes; — Pettendi Ferencz heteai adózónak egér k. másod
nyertes lön. — 2) Festetics Gejza díj 50 ar. 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. f. v. lovak
szokott, t. vérek 10 fontal több teherrel: a) Döry Imre urnak 4e. sp.
k. Rosina lett nyertes. — 4' — b) Venkheim Victor bárónak id. sz. p.
Jack lovasát levette. 3) negyedik versenye az adózónak 30 és
15 pengő fra indultak többen kik közt Kiss Samu csoknyai adózónak
8e. p. p. Tatar első nyertes. — Bognár István m. egresi adózónak 8e.
b. p. bogár másod nyertes lön 4) 40 ar. díj minden Somogyban nem-
zeti 's t. v. apától 's t. v. anyától közvetlen nem származó lovakra. —
a) Festetics Miklós grófnak 4e. p. k. Utolsó 16 3' 40" b) Som-
sich Lőrincz urnak id. nem idom. s. k. Buczkó 2ik derék futás. —
5) A' Somogyi asszonyok pályadíja állt ez uttal egy 112 ar.
őró serlegről. 1 $\frac{1}{2}$ ang. mf. 3e. 105. 4e. 135 — 5e. 140 — 6e. és id. 144
ft. k. 2 fonttal kevesebb teherrel; — ur lovasok. — Csapody Pál
urnak 3e. s. k. Marbeck, lovagolta gróf Battyányi István a' kiszabott-
nál 17 fonttal több teherrel. — 2ik Ugyanannak 3e. sz. m. Mylord
lovagolta R. Venkheim Victor 8 fontal több teherrel, 3ik Czindery
László urnak 4e. sp. k. Babiécka lovagolta báró Venkheim László.
4ik Festetics Miklós grófnak 3e. sp. k. Estrella lovagolta gr.
Festetics Gejza első 's így nyertes 3' 40". Ugyanannak 4e. p. k. Re-
becca, lovagolta gr. Alberti; 5ik Zichy János urnak 3e. s. k. Elec-
tien, lovagolt gr. Kinsky — kitört. — 6) külön fogadás 10 arany-
ban füss v. fizess 1 $\frac{1}{2}$ ang. m. a) Festetics Miklós grófnak 4e. p. k.
Utolsó nyertes b) Szegedy Sándor urnak 5e. sz. k. Szellő kitört.
7) 30 ar. díj $\frac{1}{2}$ ang. mf. feltételek mint a' 60 ar. dijnál. a) Csapody
Pál urnak 3e. s. k. Marbeck 1ső és így nyertes 3' 10" — b) Festetics
Miklós grófnak 4e. sp. m. Rumelpuff. 2ik. — 9) Béfejező gróf
Festetics Miklós egy igen szép habpipát adott, melyért versenyt futha-
tott minden paripa, mely idomítva nem volt, uraktól lovagolva. — $\frac{1}{2}$
ang. mf. indultak gr. Keglevics Gejza, gr. Lamberg Rudolf és Som-
sich Lőrincz. kik közt gr. Keglevics Gejza Czindery László urnak
Daczos nevű sp. paripáját lovagolván lön nyertes. 4' — 8) Ponyfu-
tás, úr lovasok, $\frac{1}{2}$ ang. mf. 10 ar. melyet gr. Festetics Miklós
adott. — indultak gr. Alberti Fridrich (első és így nyertes lön Rózi
nevű p. k.) gr. Battyányi István 2ik, — gr. Festetics Gejza (kitört) gr.
Keglevics Gejza 3ik. —

A' forró hőség, és főlegként szálló por, elég kellemelensé-
gek voltak, melyek vendégeinket eljeshették vala, mégis igen szép
számmal dicsekhettünk; egyedül az elkésett mezei munkákkal foglalato-
s köznépből jelentek ez idén kevesebben meg, tanúságul, miként a'
tavasz és ős szolgálatnak egünk alatt illyesmire legalkalmasabban. —

PORTUGÁLIA.

Mig a' nyilvános lapok a' lázongók megbuktát 's eloszoltát
hirdetik, magányos levelezések azt erősítik, hogy Leiria báró baj-
nokilag viseli magát Valençában, 's napról napra több sereget gyűjt.
Hasonló hír szállong Saldanharol is, ki állítólag Thomarbul Coim-
brába szándékozik. Mondják, egy hadi parancsot bocsáta ki, mely-
ben magát a' királyné fő hadvezérének írja, 's minden katonát föl-
szólít ő hozzá állásra, egyszersmind tüstintí agyonlövetéssel fenye-
geti, az ellene fegyvert fogni merészlendőket. A' nevezett hadve-
zerek nagy tekintetben állnak a' katonaság előtt, 's igen sok főtiszt
's köztévész pártola már hozzájuk, 's kik ezt nem cselekvék is, vona-
kodnak legalább ellenők harcolni; mivel pedig pénzzel is jól győzik, 's
természetüknél fogva mindketten olyanok, hogy a' kezdett dolgot
nem könnyen hagyják abban, 's mert fej- és jószágvesztéségük forog
kérdésben: nagyon is valószínűnek látszik, hogy a' lázongásnak nem
hirtelen szakadand vége.

Lissaboni levél szerint aug. 6rul, a' hadministerség név-
jegyzéket bocsáta ki a' lázongásban részes tiszték elfogatása iránt,
kiket azonban már ekkor sehol nem leheté föltalálni. A' kormány
mindazáltal kegyesen bánik velök, 's a' helyett, hogy idézés utáni
meg nem jelenés miatt szökevényeknek nyilatkoztatná őket: csupán
fizetésöktől függesztetnek föl. A' számos egyéb elfogottak közt volt
a' herczeg segédtsitje is, ki halálos veszélyben forgott a' nemzet-
örség fölingerült 19ik zászlóalja között, mely ekkor magát a' hget
is bántalmakkal illeté. Annak személybiztosítása végett, a' belemi to-
ronyba kelle őt zárni, honnan néhány nap mulva kiszabadulván további
üldözések és sérelmek elkerülése végett egy francia hajóra menek-
vék. Leger gr., a' hg másik segédtsitje, ki szemtanuja volt társa
elfogatásának, 's ezt gátolni akará: sok illetlenséget kényteték türni,
azonban még örülhete, hogy mint idegen olly könnyeden tovább
állhatott.

SPANYOLORSZÁG

A' cortesgyűlés, több követ 's a' ministerség közt fönforgott
viszályok elintézése tekintetéből aug. 7ikén állandónak nyilatkozik,
's kihallgatá mindnyájokat, kik a' ministereknek a' gyűlésben megje-
lenését sürgeték, hogy a' cortes előtt nyilván számot adjanak a' pol-
gárháboru végzési tekintetben követett rendszabályokrul 's ezek sü-
kererül. Több cataloni követ ez alkalmat sérelmeik előterjesztésére
's orvoslására is akarván használni, hogy a' ministeri fölvilágosítások
minden hadi munkálatra kiterjessenek. Calatrava ministerelnök azon-
ban szokott módja szerint ismét csak ama' veszélyek tükrözgetésivel
állott elő, melyek a' fölvilágosítást illy körülmények közt tilalmaz-
zák. Hosszu vitatkozás után végre fölkelt Acuna belügyminister, 's
elszámálta mindazon tervet és szempontot, melyeket a' ministerség
követett, 's melyekre bizodalmasan számolt, 's végre azt követ-
kezteté, hogy ezek nem teljesültét lehetlen a' ministerségnek vétkül
tulajdonitni. A' 9iki cortesülésben végre egészen félrevoná Calatrava
azon fátyolt, mely eddig a' királyné szabadságát 's a' ministerség
befolyását vagy munkakörét leplezé. Ő t. i. Arguelles azon állítását
megczáfolólag, hogy az igazgató királynét egy szobatanács (cama-
rilla) vezetgeti, — ezeket nyilvánítá: Mióta én minister vagyok, ő
fölsége minden kormánytetthez járult, 's ha valamiben némely ide-
genkedett is, elég volt csak azt mondanom, ennek így kell lennie, 's ő
példátlan hajlékonysággal tüstint azon véleményű volt. Ő fölsége
nem csak fölhatalmazott, hanem parancsolá is, egész Europa előtt
nyilatkoztatnom, hogy ő fölsége semmi más befolyást nem ismér el,
és semmi más tanácsot nem követ, mint felelős ministeriét. Min-
dent, mit ez ellen valaki fölhoz, hazugságnak állitok. Arguelles ur
nem veendi ezt balul. A' haza ellenségei azt akarják elhitetni, hogy
ő felsége mult évben a' la granjai zendülés által kényszerítették az
1812iki alkotmány elfogadására. Ez iszonyu hazugság. Mi történt
la Granjában: mindnyájan tudjuk; de már sokkal ez eset előtt ki-
vánta ő fölsége az 1812iki alkotmány visszaállitását, még pedig
saját meggyőződéséből, nem pedig valamely harmadiknak tanácsa által
vezéreltetve. (Milly kár, hogy a' ministerelnök e' nyomos körü-
lményt már régen föl nem fődözé!) Lehet, hogy vannak az igazgató
királyné körében cseletakácsok; de ő maga sokkal föntebb körben
áll, mintsem azok cselszövényiben részesülne. Erre az igazság-
minister szólalt meg: Én, ugymond, egy év óta vagyok minister,
's azt kell nyilatkoztatnom, hogy ő felsége, vonakodás nélkül egyez-
zett meg minden indítványomban, 's több ízben hallám ajakirul azt is,
hogy ha az ő kormányon állása a' nemzet fönséges menetét aka-
dályozza, ő felsége kész volna ez esetre elbocsátkozni (pronta —
a' dimitirse.) Most Arguelles kelt föl 's két órányi beszédet tartá,
mellyben többi közt azt vitatá, hogy ministernek nincs joga vala-
mely követnek a' cortesülésben nyilvánított nézetét bírálgatni; egyéb-
iránt örömet jelenté ama' fölvilágosításokon, melyeket a' ministe-
rek a' királyné független munkálkodása iránt nyujtottak; de ő tovább-
ra is vallá, hogy az igazg. királyné nem egészen szabad cselekvésű.

Calatrava minden módot elkövet a' nyilvánosság-csökkenés
's a' vélemény szabadság korlátozása tekintetéből. A' neki nem tet-
sző lapokat elnyomja, a' sajtó ellen vérengző rendeleteket bocsát
ki, 's a' szerkesztőket agyon lödöztetéssel fenyegeti; 's mind ezt, —
állítása szerint, hogy a' hazát megmentse. Ő minden parányi illede-
lemsértésért rendre kívánja utasittatni a' cortesgyűlés szónokit, 's
míg talán ennek tagjai épen az ellenség sortüzelésit hallják mor-
gadozni a' csatasikrul: elég béketűrősek van a' minister illy tárgyú
beszédeit hallgatni, sőt Arguelles is elég alázatossággal bír a' vadal
fölhozott udvarilanság bonczolgatásiba bocsátkozni. Illy kezek közt
sinyló országra nézve kétségkül van még szabadulás, de önmagának
kell magát megmentenie.

Az aug. 10ki ütközetrül, mely Madrid közelében Torrelod-
ones és las Rosas közt történt, következő hivatalos tudósítást küldé
Mendez Vigo a' hadministerhez: „A' las Rosas és Torrelodones közt
mezón, aug. 10kén 1837 délután 3 óraker. Midőn ma reggel 8
óraker utamat Rosas (tehát Madrid) felé folytatni akarám, tudósíta
lovagcsapatom, mely kémlődve egész Navacerradaig hatott, hogy
az ellenség, két lovagszázad és gyalogság, melynek számát a' vi-
dék tekervényei miatt megtudni nem leheté, Venta de la Trinidad
felé nyomult. Tüstint rendbe szedém osztályomat, 's megindulék a' re-
tamalesi szurdokon 's hidon át, hogy katonáimat a' sikon harczí
rendbe állítsam. Ezt meg is cselekvém, elszántan az ellenséggel üt-
közethe bocsátkozni, ha tovább előnyomulandna. Előcsapatjának egy
kis csatája volt az enyimmel Venta de la Trinidadnál. Jose Alvarez
Reyero Puerta de Hierroba (Madridtul $\frac{1}{2}$ óra távolság) küldém, hogy

az ottani huszárszázadok 's az órpattantyusság velem egyesüljenek. A' lovasság felét Torrelodonesbe küldém az ellenséget kikélni, 's híreket várok, melyekről kegyelmességedet tudósíthassam." Né-melley levelek szerint a' nevezett csata nem volt kedvező a' chris-tinóknak. —

Esparteronek Madridba érkezte oly nagy hatása volt az el-lenségre, hogy tüstint visszavonult Guadamarába, de Segoviát 's la Granját még folyvást megszállva tartja. Puig Samper és Mendez Vigo szemmel tartják őt. Ohajtható volna, — így ír több madridi le-velező, — hogy Espartero minden haladék 's idővesztegetés nélkül megtámodná az ellenséget, mielőtt az a' többi navarrai csapat által erősödést nyerne, vagy pedig ama' hadosztály által gyámolítatnék, mellyel a' trónkövetelő, állítólag e' czélra, Darocából kiindult. A' főváros - erősítésén még folyvást szorgalmasan dolgoznak. A' bánás-mód, mellyel a' carlosiakat a' kir. palotában fogadják, nagyon fölín-gerlé az elméket a' szolgálattelvő személyiség ellen; alattomos car-lospárti vonzalmat vetnek szemökre, 's kevésben mult, hogy a' ki-rályné udvar-ruhásai ellen általános száműzetést nem kiáltottak. — A' külföldi kölcsonre nézve igen nehéz volna valami bizonyosat mondani. Maga Mendizabal is megkérte már a' cortest, hogy arrul többé ne is emlékezzék.

A N G L I A.

A' választások sikeréről a' Hamburger Börsenhalle követke-zőt közöl Londonbul aug. 26-áról: „A' választások már annyira ha-ladtak, hogy a' jövő parlament szerkezetéről határozott véleményt mondhatni. A' két ellenes nagy párt a' jövő ülés alatt is szintazon erővel fog egymással szemközt állani a' harcmezőn, mint a' mult alatt. A' torylapok, a' „Times“, és „M. Post“ természetesen némi kis nyereségre tarlanak számot, da azt a' még hátralevő irlandi választások egészen ki fogják egyenlíteni, 's e' kis nyereség megmuta-tására számos oly tagot a' toryk pártjához számítanak, kik közönségesen a' miniszterekkel szavaznak, 's csak némelley egyes esetekkor például az egyházi jövedelmek alkalmazásakor — csatlakozának a' torykhoz. Angliában az 500 (teljes tagszám) követ már meg van választva. Ezek közül közönségesen 237-en a' miniszterek mellett, 257 pedig ellenök szavazand, a' többi 6. kétalaku (amphibium) leend. Skótzia 53-at választ; ezek közül 34 határozott tory, 19 whig A' skót és angol választásoknak is vége. Nagybritannia tehát mintegy a' miniszterek ellen nyilatkozik 5 szózatnyi többséggel. A' Ti-mes a' többséget 17-re teszi ugyan, de hogy e' számot kisűsse, több oly tagot is számít hozzá, kik közönségesen ministeri oldaluk, illyek például Townley A. Lennor lord, 's t. kik a' speaker-választás 's hatóságjavitás fontos kérdéseiben a' miniszterek mellett szavaz-tak. Legkedvezőbb a' ministeriumra nézve a' választások állása Ir-landban. Mindössze a' miniszterek valószínűleg mintegy 30 — 40 többséggel birandnak. Millyen lesz tervök? még nem tudhatni. Ha kedvök leszen szintazon játék-folytatásra, még a' jövő parlamentben is, mellyet a' multban üztek, tán fentarthatják magokat, de akkor je-lentő nyomosságu rendszabályokat nem várhatni. Az irlandi hatóság iránti törvényjavaslatot, 's az egyházi adók eltörlesztését a' parlia-mentnek egészen más alakban kell előterjeszteniök, ha sükerre ohaj-tanak számot tartani. De valamint a' minisztereknek nehéz illy gyön-ge többség mellett létesíteni rendszabályaikat, épen oly nehéz lenne a' tory részről állandó ministeriumot alakítani, mert legalább 30 reformernek kellene eddigi színét a' la Burdett változtatni, hogy a' toryk csak azon állásba jöhessenek, mellyben a' miniszterek most van-nak. Sokat beszélnek ugyan a' mérsékelt toryk egyesüléséről; de azon beszéd után, mellyet R. Peel Tamworthban megválasztatása után mondott, illy egyesülés igen igen valószínű; sőt inkább, a' toryk az angol választások kimenetét oly határozott győzedelemnek tartják, hogy nehezen lesznek most engedékenyebbek, mint aze-lőtt. Azonban a' tory-részre ültöt számos választás, nem azt mu-tatja, hogy a' nép hajlóbálón a' tory részre; épen nem! mert majd valamennyi nagy város reformert választott, némelley pedig meg van oszolva; 's csak hat oly város van, melly egyedül toryt választott, 's említésre érdemes. — William Fletcher, Byron lord szá-mos évű hű szolgálója „Staunch yeomanje“, ki minden utazásiban kíséré őt, 's kinek karjai közt hunyt el Missolunghiban, most Londonban igen nyomoru állapotban él. Byron ugyan ohajtott volna utolsó óra-iban gondoskodni róla, de a' tollat többé már nem bírhatta; Byron testvére pedig, miss Leigh, ki őt sokáig segítgeté, tovább már nem győzde. Most Fletcher részire aláírást nyitottak. A' Times úgy vé-lekedi, 's méltán, hogy Byron leányához, az oly igen ünneplett Adához, a' mostani lady Kinghez igen illenék, atyja egykori agg és hű szolgálójáért tenne valamit. —

A' választások legujabb állása aug. 17-én: 337 reformer és 308 tory, mi már 29 többséget ad a' minist eriumnak bizonyo-sat, melly még hihetőleg szaporodni fog. —

A' londoni lapok több vonást közlöttek már, mellyek tanúji az ifju királyné erős elhatározottságának. Most a' Standard ezt beszé-li: Következő eset, ha igaz, azt bizonyítaná, hogy a' szolgálat ő fölsége személyénél ezentul nem lesz henye-hivatal többé. Midőn ő fölsége néhány nap előtt a' nemzeti képtárt meg akará szemlélni, kíséretével várakoznia kelle, mert a' szolgálattelvő asszonyságok egyike elkésett. Midőn az végre megjelent, megjegyzé a' királyné, órájára pillantva, hogy már két perc mult a' kitűzött időn tul, 's reményli, hogy környezete ezentul jobban fog a' pontosságra ügyel-ni. Az asszonyság erre nagy zavarba jött, elannyira, hogy shawlját viszásan tette föl. A' királyné e' tévedésére figyelmeztetvén őt,

megjegyzé, mosolyogva: „Lassanként valamennyi kötelességinket mindinkább ismerni tanulandjuk.“ Oda tartozik e' következő is: „A' királyné, ki a' Mozartféle hangzászatnak nagy barátnéja, nem rég a' Queen - színházba kocszott, hol don Juan vala jelentve. Azon-ban a' kocsból kiléptekor jelentik, hogy egyik énekesné miatt Ros-sini Gazza ladrája (tolvaj szarkája) fog adatni. A' királyné magához hivatá Laforte igazgatót 's élénk szemrehányások közt nyilvánítá neki, hogy ő don Juant, és nem Gazza ladrát akará hallani 's nyomban visszatért a' palotába — Egy hirlapban valamelly törté-netbuvár azon megjegyzést teszi, hogy Angliában a' most uralkodó királyné előtt csak egyszer országlott Victoria nevű fejdelemnő, és pedig a' nyugoti római birodalom egyik nagy része fölött. Ez Vi-ctoria Augusta volt, „mater castrorum“ melléknévvel, ki Marius és Tetricus császárokat emelé föl, és személyök alatt sokáig uralko-dék. (Gibbon 11. fejezete szerint)

A' királyné aug. 22-én szándékozott Windsorba érkezni. Ün-nepélyes fogadtatásához készültek. A' kastély-fasorban 4000 sze-gény fog megvendégetetni. Estve kivilágítás lesz, 's tűzjáték. A' költségekre 500 ft sterlinget irtak alá. Egy diadalivnél 40 fehér köntösű fiatal lányka fogja a' királynét fogadni, 's utjára virágot hinteni. — Az utolsó választásokkor napvilágra jött fogásokhoz követ-kező is tartozik: Bizonyos Hutchens nevű választó Tewkesburyban, a' választásról haza jöttek egy levelet talált, mellyben jelenté-tik neki, hogy egyik közel rokona halálán van, 's őt látni ohajtja. Hutchens most már e' levelet az ujságokban mint gaz tory csejt közre teszi, mellyélfogvást őt a' választástól vissza akarták tartó-ztatni, nehogy a' szabadelmű jelölt mellett szavazzon, mi csakugyan megis vala törtéendő, ha e' levelet délelőtt kapta volna. — Water-ford marq. ki híres izgága betyársággal a' rendőrségi törvényszé-keknek oly sok munkát adott, egy sajkán válogatott legénységgel a' norvégiai partokra vitorlázott, magával láncsákat, puskákat, 's pisz-tolyokat vivén, hogy medvék 's egyéb vadállatok ellen vadászatot tartson. —

A' Globe Bonaparte Lajos hg elutaztáról ezt jegyzi meg: Londont jul. 30-án hagyta el, 's egyetlen szolgájával a' legszoro-sabb isméretlenségben Batavier gőzhajó födelén Rotterdam felé szál-lott hajóra.

Green óriás léghajója, mellyben ő, 's még más négy ur, tön utazást, nem rég horgonyánál fogva egy 80 láb magasságu szül-fában megakadt. A' még nem üres golyó azzal fenyegeté Greent, hogy a' fát gyökerestül kiforgatja, azonban szerencsére a' légszesz kiürülte után a' hajó fészek gyanánt lapult az ágak közé, 's agy fá-radságba került a' léghajósoknak a' fáról lemászhatás. —

Aug. 16ka és 17e közti éjjel „Medvay“ gőzhajó, épen mi-dőn 150 utassal a' Londonhídtól Gravesend felé tartana, meggyu-ladt. Későn vették észre a' tüzet, 's a' hajó aljába sehogy sem le-hete jutni. Az olaj meggyuladván a' lángok nem sokára a' szoba 's földél ablakain lobogtak keresztül. Számos utas a' vízbe ugrott a' kapitány minden biztosítása ellenére, hogy semmi veszély nincsen, 's a' hajót zátonyra hajtandja. Nortfleet faluval szemközt a' kapitány a' hajót csakugyan zátonyra is juttatá, mire a' lakosok azonnal csol-nakok 's deszkákkal segítségre jöttek. A' kapitány utolsó hagyá el a' hajót. E' tudósítás elindultakor a' hajó első része már egészen el vala égve, két gőzerőműve is egészen összeromlott. —

A' Spanyolországból visszatérő közlegények, kik az idegen seregben szolgáltak, nagy nyomoruságban fetrengnek. A' spanyol követ rendőrség által őriztetli házat, nehogy alkalmatlanok legye-nek nála. A' londoni lordmayer is elültá őket házától.

Huszonkét évi majd egészen háborítatlan béke után, noha sok ezer álgyu eladásra került, még jelenleg is 24 ezer álgyu hever a' woolvichi kir. fegyvertárban; 's ez csak parányi részecsskéje a' britt nemzet roppant segédforrásinak. Az említett álgyuk közül érczből 3 ezer, 's a' többi vasból készült, fölosztvák pedig 202 külön hosz-szaságuakra. A' golyók számát ugyanazon fegyvertárban három mil-lióra teszik.

Chesney ezredes, az eufrati vállolat intézője, Keletindiából Angliába visszaérkezék.

FRANCZIAORSZÁG.

Aug. 18-án a' tuileriákban nagy ebéd vala. A' király a' jutal-mat nyertek közül a' legjelesbeket Paris valamennyi collegiumi 's iskolai intézeteiből az igazgatókkal, tanítókkal 's at. együtt megvendé-gelte. A' miniszterek 's nevelésitanács tagjai is jelen voltak a' 70 sze-mélyt számláló vendégségen, mellynél a' király és családja vendé-geik iránt igen nyájasan tünteték ki a' házi sziveskedést. — A' Moniteur kir. rendelést közöl, melly a' Franciaország és Bolivia közt kötött barátsági, kereskedési és hajózási szerződést kihirdetni parancsolja. Ezen, 1834 dec. 9-én Chuguisacaban kötött 's aláírt szerződés 33 derék és egy pótlékczikkelyből áll. Mondják a' kormány bizlost fog Haytiba küldeni az ottani kormányt kötelezéseire fölszólítandó szán-dékkal az előbbi gyarmatosak iránt 's azt is, hogy küldetésre Baude vagy Lascases követ fog megbízatni. Egyszersmind egy hajóhad fogja őt Mackau admirál alatt támogatni. A' haytli kölcson kötelez-vényei már csak e' hirre is 290-ról 370 re szökcentek; azonban 1540 becsűek, ha az 1000 frankos tőkéhez számítják az 1828ik évtől fogva hátralevő kamatokat. A' haytli kormány adósságát egy harmad résznyire kevesítette, minthogy a' kötelezvényeket a' napi kelet szerint váltotta be. —

A' le Droit lap szerint aug. 17-én estve a' tuileriákat a' pont royal felől a' rostély kapun által elhagyván, St. Cloudba visszatérő

szándékkal, egy jól öltözött, mintegy 28 éves férfi, egy, köntöse alatt rejtgetett pisztolyt elejte. Azt állítják, hogy ez ember ő fölsége elindulása előtt egyideig fel 's alá járkált. A' gyanust azonnal elfogták, 's ovadékol biztos-lét végett a' parton az egész tért kiürítették, 's a' rostélyt ez oldalon bezárták. — Europe hírlap aug. 17én bizonyos illy című cikkely miatt: „Franciaország helyzete a' többi hatalmassághoz“ lefoglaltatott. — A' St. Germaini vasut megnyitás ujabban aug. 24re halasztatott. — Aug. 18ki kir. rendelet-nél fogva Martin du Nord kereskedési minster tárczáját, mely jul. 31iki határozatnál fogva Molé gróf kabinetelnökre bízott, ismét átvevé. A' Temps megjegyzi, hogy noha Martin ur a' vasutakon szokott gyorsasággal utazott, azért még is gazdag tapasztalásokat gyűjtött az angol ipar 's közlelési utak körében, 's főleg a' vasutcsinálás körüli javításokra fordította figyelmét. —

A' Charte aug. 22én a' le Droit hírlap által adott azon tudósításra, hogy valamely jó öltözött férfit fogtak el, ki azon pillanatban, midőn a' király a' pontroyallal szemközti kapun keresztül St Cloud felé kocszított vala, egy pisztolyt ejtett le, melyet köntöse alatt rejtve tartott, következőt mond: „A' szerint, mint a' dolog a' nevezett lapban előadatik, azt kellene hinni, hogy valami fontos tetről van szó. De nem úgy van ám! Az egész dolog következő: Aug. 17én a' királynak elkocsizta, 's a' királyt látni kívánt összecsoportozott nép szélyedése után, egy vargalegény, ki a' csoport közt álla, leejtett egy pisztolyt, 's lehajlott érte, hogy azt fölvegye. A' rendőrgyűviselők, kik azt látták, kénytelenek voltak az embert elfogatni, 's csakugyan a' rendőrszállóhoz vezették őt, hol vallomásra huzák, melyből az sült ki, hogy a' nála volt pisztolyt, egy sem rége meghalt rokona hagyományai imént történt felosztásánál kapta, 's csak véletlenül volt a' király elkocsizta helyén. E' nyilatkozást a' nyomban tett vizsgálat teljesen megerősíté. E' fö. lőtt az igen rossz állapotban levő pisztoly meg sem vala töltve; mihez képest az elfogott személyt azonnal szabadon bocsáták. —

Marseillei levelek szerint a' cholera halálozások száma aug. 15kén 16ra ment. A' járvány ennél fogva nem igen növekszik, egyszersmind megjegyzék, hogy itt a' többi faj betegség, különösen gyermeknyavalyák, a' görccsmirigy mellett folyvást divatoznak, mi erős járvány mellett nem szokott megtörténni. Aixben, Toulonban és Tarasconban szinte fordultak elő cholera esetek. —

Algierből aug. 10ről írják: Hadschi Cassa nagy marabut, ki Abd-el-Kader-nél szentebbnek tartja magát, Chelif folyamtól föl-szólítást bocsátá, melyben minden igaz hívőt fegyverre szólít, azok megboszulására, kik Abd-el-Kadernek a' francziák elleni harczaiban vértanúkká lettek. Az ellenkezés lángja már kilobbant, 's ha a' francziák nem avatkoznak idején a' dologba, komoly veszélytül retteghet Abd-el-Kader, mert Cassa igen bátor és szerencsés harczi.

A' belminister aug. 10én tudósítá a' megyeispanokat, hogy a' kamrák egyik végzeténél fogvást az idegen politikai menekvők támogatása, kik egy ötöd résznyire kevesbültenek, az 1837 jan. 1ét megelőző időre utózálag ismét az előbbi mennyiségre fog fölemeltetni, úgy mindazáltal, hogy még a' folyó és jövő év multával ismét egy tízednyi kevesbülés történnék. Az erre következő években is mindinkább kevesbületni fog a' följobbi mennyiség, honnan a' menekvők oda utasítanak, hogy élelmöket, mennyire csak ejthetik, saját munkájok által ügyekezzenek megszerzeni. —

Ugy látszik, az annyiszor említett féldomborműveket a' Pantheonban még is leleplezendi a' ministerium, mert az állás-elszedést folytatják, mi hihetőleg nem történnék, ha David művét változtatni akarnák. — A' két új gőzhajó „Commerce de Lille“ 100, és „Marechal de Villars“ 120 löerejű, jövő hónap 20ától kezdve fogják szabályszerű utazásaikat Dünkirchen és Havre közt tenni. —

A' National szerint Thiers, miután nőjét Olaszországból a' pyrenéi fűrdőkbe vezette, Parisba térend vissza, hol aug. 19én csakugyan várták is. — A' király aug. 9én, mint trónra lépte napján Dumas Sándor, és Bouilly szinköltöket 's a' híres hangköltészt Meyer-beert a' becsületrend tisztjeivé nevezte ki.

A' francia sajtóról nevezetes dolgot beszél az Allg. Ztg. egyik levelezője: „Néhány nap előtt valamely parisi lap, melynek külföldben fő feiadása érdekes tudósításokat adni a' törvényszéki vitatásokból, igen elakasztó esetet közölt. Ugyanis valamely fiatal tanuló tetemesen megrongálta tiszteletre méltó tanítóját, miért is a' féktörvényszék elibe álltatott. Mihelyest e' tettet a' lapok ki-hírdették, a' nyilvános oktatás ministere úgy hitte, hogy a' tettet akademiái törvényszék elé idéztesse, azért is a' parisi följobbiteli törvényszék főügyészét a' tanuló elleni vádtámasztásra utasítá. Az ezen tisztviselő által tett nyomozás azonban kimutató, hogy az egész dolog nem igaz, 's a' féktörvényszék előtt illyes pör nem is fordult elő. A' kérdéses lap szerkesztője megkérdezte, a'zt nyil-ványítá, hogy érdekeseb történet híján magá költé ez esetet. Mondják, a' tengeri kigyó eredete is illyen 's e' tekintetben egy hírlap következőt beszél: „A' tengeri kigyó a' „Figaro“ lapnak kö-szönheti létét, mely azt 1826ban ujság-híjánban kotlá. Hat hó-nappal később az éjszakamerikai Courier találá azt elő olvasójának, 's Amerikából ismét vissza hozták Európába. A' legnagyobb alaku parisi lapok egyike nem tudván e' tengeri csuda első eredetét, vagy úgy vélekedvén, hogy talán valamely újabb fajról van szó, mohó buzgódsággal fölvevé azt szeleteibe, 's ismét másodszer Ameriká-ba utaztatá. Hasonló ujságok közé tartozik az orleansi negernő

jelentése, kit valamely parisi színházban fölpendőnek, 's Mars és Dorval asszonyságokkal versenyt futandónak kürtöltek 's a' t. —

OLASZORSZÁG

Az Öst Beobach. a' VIIIik darabban a' szardíniai követség körlevelét adja. Mielőtt e' körlevél tartalmát közlenők, meg kell jegyeznünk, hogy az Öst. Beobachter az eddigi okleveleket a' szardíniai lapokból vevén, azok egyedül csak a' szardíniai udvar panaszaikat foglalák magukban, 's mindaddig, míg a' spanyol kormány ellenpanaszai szintez uton nem közöltetnek, a' két kormány és status közt fenforgó ügyről biztos ítéletet nem hozhatni. E' körlevélben Solar de la Marguerite a' szardíniai kormányánál külügyi statustitoknok em-líti, mikép Calatrava ur 1836 dec. 11én kormánya nevében Villiers angol követnek egy emlékeztetőt nyújtott által, mely három panaszot foglalt magában a' szardíniai udvar ellen, 's ugyanazon időben ohajtását fejezé ki, hogy a' kereskedési viszonyok a' két ország közt ne háborittassanak meg. A' turini kabinet e' memorandumra 1837 jun. 18án választ adott, mely felelet nélkül maradt, és egy, Forster urnak (angol rendkívüli követnek 's meghatalmazott minis-ternek) átnyújtott szóbeli jegyzék által az nyilványították, hogy a' szardíniai fölség nem ohajtván a' két ország kereskedési viszonyai-nak gátot vetni utjokba, kész a' spanyol consuli ügyviselőknek meg-engedni, hogy a' szardíniai révekben eljárásaikat gyakorolassák. Így állának a' dolgok 1837 febr. elején. Ekkor Calatrava nyilvá-nyítá, mikép a' spanyol kormány, semmit sem teend, mi a' meg-szakadást öregbítene, hanem a' dolgot eddigi állapotjában hagyand-ja. Azonban időközleg a' szardíniai hajók még bebocsátattak a' fél-sziget réveibe, habár zaklatás mellett is. A' kereskedési viszonyok tehát tetteleg martzius közepeig fenállottak, mert Szardíniába is be-bocsátattak a' spanyol hajók. Ha a' szardíniai kormány azt hihette volna, hogy a' szardíniai hajók már ezennel kizáratvák a' spanyol révekből, ő is kirekesztendő vala a' spanyol hajókat a' szardíniai révekből; de maga a' madridi kormány sem vélekedék így, mert a' szardíniai hajók kizáratásukra új parancsot hitt szű-ségesnek, melyet azonban a' madridi kormány nem is mert közre tenni, ha-nem csupán a' révhatóságoknak küldé meg azt sinórmtértekül. E' parancs nélkül az előbbi rendszabályoknál fogvást a' sardíniai hajók folyvást bebocsátattak volna a' spanyol révekbe. Az eddigi állapot (status in quo) tehát a' sardíniai hajók bebocsátatása vala, bármilly zaklatások mellett is, 's a' madridi kormány azok kizáratásával a' kölesönös helyzetet egészen megváltoztatá. A' status quinek ezen vál-toztatása ha tartós lenne, a' nép-jog kiáltó sérelme fogna lenni; 1.) mert hirtelen töréni, minden előjelentés nélkül annak idejében, 2.) mert valószínűsében a' körülményekre épen semmi tekintet sem volt, melyek a' rendszabályt még ellenség ellen is gyűlöletessé tennék, mint például Alicanteban három klárisz (korall) hajóval történt, mely-lyek midőn legvégsőbb szükségökben élelem 's ital-vétel miatt je-lentkeztek, példátlan embertelenséggel utasítottak vissza, 's így a' tenger minden veszélyeinek, sőt az éhenhalás kínainak is tűzettek ki zsákmányul. E' lépéseket a' szardíniai kormány úgy tekinti, mint u-jabb megtámadásokat a' spanyol kormány részéről. Mondják ugyan, hogy a' spanyol kormánynak még komolyabb pawasza is vannak a' szardíniai kormány ellen, mint a' mult decemberi emlékiratban fel-hozottak. — Azonban most azok vizsgálatába nem bocsátkozhatni, t. i.; miért nem adattak előbb elé; 's minden esetre vagy későbbi-ek vagy korábbiak a' memorandumnál. Ha korábbiak, a' következe-sekre nézve Calatrava ur nyilványítása által elmellőztettek; ha ké-sőbbbedek, mit azonban a' spanyol kormányának bé kellene még bi-zonyítania, előbb azokat ki kelle vala mondani, hogysen a' följob-bi rendszabályokhoz nyuljon a' kormány, 's azt is titkon. A' szar-díniai udvar tehát egyenesen azt állítja, hogy a' meghasonlást a' mad-ridi udvar még nagyobbította.

NÉMETORSZÁG

Berlini lapok aug. 25én hivatalosan jelentik, hogy a' cho-lera ott is kiútvén, aug. 21e óta a' betegülések száma tetemesen öregbült. 123 beteg közül aug. 12én 55 halt meg, 24én pedig 140 beteg közül 57. —

ELEGYHÍR.

Innsbruckban (a' havasok közt!) aug. 20ka körül már szélytiben árulták az érett szőlőgerezdeket, holott nálunk a' szőlőszemekkel még most is nyulakut lehetne lóni.

GABONAAAR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	kétszer.	ross	árpa	szab	kukur.	köles
aug. 17én Ungvár	92-88	84-80	66-62	44-40	38-36	86-82	—
„ 18én Arad	71	52	50	26	28	68	—
„ 19én Baja	60-47	37-30	30	20	14	34	—
„ 19én Pécs	70-60	55-50	40	30	30	50	—
„ 22én Debreczen	60-55	50-45	20-26	28-25	27-25	45-05	40
„ 21én N. Beesk.	50	30	—	15	15	40	—
„ 24én Losoncz	70	—	40	40	24	—	—
„ 25én Uj-Becse	40-30	25	—	20	15	—	—
„ 26án Komárom	63-53	52-44	38-28	30-23	21-18	60	40
„ 26án Szeged	50-45	40-35	—	25-24	25-24	60	30
sept. 1jén Pest	80-60	51-46	38-36	24-21	18-16	—	33

PÉNZKELET: Bécs, aug. 30án. 5 pCtes stat. köt. 105 1/16; 4 pCtes 100 1/16; 3 pCtes 77 27/32 1821iki 100 ros kölesön 113 7/16; bécsvárosi 2 1/2 pCtes; bankköt. 66 1/8.

DUNAVIZ-ÁLLÁS: augusztus 31dikén: 6' 6" 0" 1sept. 1jén 6' 6" 0" 2dikán 6' 3" 0"